

Vắc-xin polysaccharide ngừa bệnh phế cầu khuẩn

Pneumococcal polysaccharide vaccine

Trong 50 năm qua, việc chủng ngừa đã cứu nhiều mạng sống ở Canada hơn bất cứ biện pháp y tế nào khác.

Vắc-xin polysaccharide ngừa bệnh phế cầu khuẩn là gì?

Vắc-xin polysaccharide ngừa bệnh phế cầu khuẩn bảo vệ để phòng tránh 23 loại vi khuẩn gây bệnh phế cầu khuẩn. Vắc-xin này được Bộ Y tế Canada phê duyệt.

Vắc-xin polysaccharide ngừa bệnh phế cầu khuẩn không được cung cấp trong khuôn khổ chương trình chủng ngừa định kỳ của trẻ em. Để biết thêm thông tin về vắc-xin ngừa bệnh phế cầu khuẩn định kỳ cho trẻ em, hãy truy cập [HealthLinkBC File#62a Vắc-xin liên hợp ngừa bệnh phế cầu khuẩn \(PCV 13\)](#).

Ai nên nhận vắc-xin này?

Vắc-xin này được cung cấp miễn phí cho những người có nguy cơ cao mắc bệnh phế cầu khuẩn bao gồm:

- Người trưởng thành từ 65 tuổi trở lên
- Người sống trong các cơ sở chăm sóc dài hạn và sống có hỗ trợ

Vắc-xin này cũng được cung cấp miễn phí cho bất kỳ ai từ 2 tuổi trở lên mắc các tình trạng sau:

- Không có lá lách hoặc lá lách không hoạt động bình thường
- Bị bệnh hồng cầu hình lưỡi liềm (sickle-cell disease)
- Hệ miễn dịch bị suy yếu do bệnh tật hoặc điều trị y khoa
- Bị bệnh gan mạn tính, bao gồm xơ gan, viêm gan B mạn tính hoặc viêm gan C
- Bị bệnh thận, tim hoặc phổi mạn tính

- Có tế bào tiểu đảo (islet cell) hoặc cấy ghép cơ quan nội tạng rắn, hoặc cấy ốc tai (tai trong), hoặc những người đang chờ để được cấy ghép
- Đã cấy tế bào gốc
- Bị bệnh tiểu đường, xơ nang hoặc rò rỉ dịch não tủy mạn tính
- Có một tình trạng thần kinh mạn tính khiến việc đưa các chất dịch ra khỏi miệng hoặc cổ họng gặp khó khăn
- Bị rối loạn do sử dụng rượu bia
- Vô gia cư
- Những người sử dụng ma túy bất hợp pháp

Liều vắc-xin thứ hai được khuyến nghị cho những người mắc một số tình trạng bệnh lý nhất định. Hãy trao đổi với chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn để tìm hiểu xem bạn có cần nhận liều thứ hai hay không và khi nào thì nên nhận liều thứ hai.

Điều quan trọng là phải giữ bản ghi của tất cả các loại vắc-xin đã nhận.

Vắc-xin polysaccharide ngừa bệnh phế cầu khuẩn có những lợi ích gì?

Vắc-xin này bảo vệ để phòng tránh nhiễm trùng do phế cầu khuẩn, một bệnh nghiêm trọng và đôi khi gây tử vong. Khi bạn nhận chủng ngừa, bạn cũng giúp bảo vệ những người khác.

Có thể có những phản ứng gì sau khi nhận vắc-xin?

Các loại vắc-xin đều rất an toàn. Việc chủng ngừa an toàn hơn nhiều so với việc bị bệnh phế cầu khuẩn.

Những phản ứng thông thường với vắc-xin này có thể bao gồm bị đau, tấy đỏ và sưng ở chỗ tiêm/chích vắc-xin. Tình trạng sốt ở mức độ nhẹ cũng có thể xảy ra. Những phản ứng này nhẹ và thường kéo dài từ 1 đến 2 ngày.

Để biết thêm thông tin về hội chứng Reye, vui lòng truy cập [HealthLinkBC File #84 Hội chứng reye](#).

Điều quan trọng là phải ở lại cơ sở chủng ngừa trong 15 phút sau khi nhận bất kỳ loại vắc-xin nào. Có một khả năng cực hiếm xảy ra là phản ứng dị ứng đe dọa đến tính mạng gọi là sốc phản vệ (anaphylaxis). Phản ứng này xảy ra ở chưa đến 1 trong số một triệu người nhận vắc-xin này. Các triệu chứng có thể bao gồm nổi mề đay, khó thở, hoặc sưng họng, lưỡi hoặc môi. Nếu phản ứng này xảy ra, chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn đã được chuẩn bị để điều trị nó. Điều trị khẩn cấp bao gồm việc sử dụng epinephrine (adrenaline) và chuyển bằng xe cứu thương đến phòng cấp cứu gần nhất. Nếu các triệu chứng này xuất hiện sau khi bạn đã rời cơ sở chủng ngừa, hãy gọi **9-1-1** hoặc số điện thoại khẩn cấp địa phương.

Hãy luôn báo cáo các phản ứng nghiêm trọng hoặc bất ngờ cho chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn.

Ai không nên nhận vắc-xin polysaccharide ngừa bệnh phế cầu khuẩn?

Hãy nói chuyện với chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn nếu bạn hoặc con bạn đã từng bị một phản ứng đe dọa đến tính mạng với một liều vắc-xin ngừa bệnh phế cầu khuẩn trước đây, hoặc với bất cứ thành phần nào của vắc-xin.

Trẻ em dưới 2 tuổi không nên nhận vắc-xin polysaccharide ngừa bệnh phế cầu khuẩn vì vắc-xin này không có hiệu quả ở trẻ nhỏ. Những trẻ em này được nhận vắc-xin liên hợp ngừa bệnh phế cầu khuẩn từ khi được 2 tháng tuổi.

Không cần thiết phải trì hoãn việc chủng ngừa do bị cảm lạnh hoặc bị bệnh nhẹ khác. Tuy nhiên, nếu bạn có lo ngại, hãy nói chuyện với chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn.

Bệnh phế cầu khuẩn là gì?

Bệnh phế cầu khuẩn là do vi khuẩn *Streptococcus pneumoniae* gây ra. Vi khuẩn này có thể gây các nhiễm trùng nghiêm trọng và đe dọa đến tính mạng bao gồm viêm lớp màng bao ngoài vỏ não (bệnh viêm màng não), nhiễm trùng máu (bệnh nhiễm trùng huyết) và nhiễm trùng phổi (bệnh viêm phổi). Các biến chứng vĩnh viễn của bệnh này bao gồm tổn thương não và điếc. Cứ 20 người mắc bệnh viêm màng não do phế cầu khuẩn thì có tới 5 người sẽ tử vong.

Bệnh phế cầu khuẩn lây lan từ người này sang người khác khi ho, hắt hơi hoặc tiếp xúc gần mặt đối mặt. Bệnh này cũng có thể lây lan qua nước bọt. Ví dụ khi hôn, hoặc dùng chung đồ ăn, thức uống, thuốc lá, son môi, chai nước, miếng bảo vệ miệng dùng cho thể thao hoặc miếng ngậm của nhạc cụ.

Sự chấp thuận của trẻ vị thành niên chín chắn

Cha mẹ hoặc người giám hộ và con cái họ được khuyến nghị thảo luận về việc chấp thuận chủng ngừa. Trẻ em dưới 19 tuổi, những người có thể hiểu được những lợi ích cũng như những phản ứng có thể xảy ra đối với mỗi loại vắc-xin và nguy cơ của việc không chủng ngừa, có thể đồng ý hoặc từ chối một cách hợp pháp việc chủng ngừa.

Để biết thêm thông tin về sự đồng ý của trẻ vị thành niên chín chắn, hãy truy cập [HealthLinkBC File #119 Đạo luật Trẻ em, sự chấp thuận của trẻ em vị thành niên chín chắn và chủng ngừa](#).

BC Centre for Disease Control
Provincial Health Services Authority

Để biết thêm các chủ đề của HealthLinkBC File, hãy truy cập www.HealthLinkBC.ca/more/resources/healthlink-bc-files hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương bạn. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., hãy truy cập trang www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi số **8-1-1** (miễn phí). Đối với người khiếm thính và lắng tai, hãy gọi số **7-1-1**. Có các dịch vụ dịch thuật cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.